

Original Article

Reducing the Criminal Population through Transitional Jobs and Subsidized Employment

Fattahe Teimouri¹, Mahmood Ashrafi² , Masoud Heidari³

ABSTRACT

The employment of prisoners is usually limited to the time of imprisonment, temporarily to reduce the cost of keeping prisoners, but the continuity and stability of the prisoner's job after detention period to support him and his family needs more researches. Managing the employment of prisoners during their imprisonment, examining and introducing transitional and subsidized jobs is a necessary solution to achieve this goal. This research regards the efficiency of existing methods in this field including the prisoners working requirements and the criminologists' definite recommendation to prevent recidivism and improve economic status of the society. Transitional and subsidized jobs are applied measures in this regard in some societies. This research introduces the related category of jobs and generalizes them through managing and guiding prisoners employment path before entering the prison and expands the authorities perspective.

KeyWords: Stable Employment, Readjustment, Transitional Jobs, Subsidized Jobs, Reduction of Criminal Population.

How to Cite: Teimouri, Fattahe, Ashrafi, Mahmood, Heidari, Masoud, "Reducing the Criminal Population through Transitional Jobs and Subsidized Employment", Legal Research, Vol. 27, No. 105, 2024, pp: 267-284.

DOI: <https://doi.org/10.52547/jlr.2022.228259.2277>

Received: 03/08/2022-Accepted: 21/11/2022

1. PhD Candidate, Faculty of Humanities and Law, Islamic Azad University: Khorasgan Branch, Isfahan, Iran

2. Assistant Professor, Faculty of Humanities and Law, Islamic Azad University: Khorasgan Branch, Isfahan, Iran
Corresponding Author Email: m.ashrafi@khuisf.ac.ir

3. Associate Professor, Faculty of Humanities and Law, Islamic Azad University: Khorasgan Branch, Isfahan, Iran

Copyright: © 2024 by the authors. Submitted for possible open access publication under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY) license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

کاهش جمعیت کیفری زندان در پرتو مشاغل انتقالی و اشتغال یارانه‌ای

فتاحه تیموری^۱، محمود اشرافی^۲، مسعود حیدری^۳

چکیده

اشتغال زندانیان معمولاً محدود به زمان حبس، به صورت موقت و با هدف پایین آوردن هزینه نگهداری زندانیان است. عدم انسجام و وجود راهبردهای مؤثر منتهی به تداوم و ثبات شغلی پس از ایام بازداشت در ایران، به نحوی که زندانیان کسب و کاری مناسب و با درآمد مکفی برای گذران امور زندگی خود و خانواده داشته باشند، از خلأهای تحقیقاتی در این زمینه است. مدیریت اشتغال زندانیان در ایام حبس، بررسی و معرفی مشاغل انتقالی و یارانه‌ای، راهکاری ضروری برای نیل به این هدف است، لذا این پژوهش در خصوص میزان بازدهی ترفندهای موجود در این زمینه از الزامات کار با زندانیان و توصیه مؤکد جرم‌شناسان برای پیشگیری از تکرار جرم و به تبع آن ارتقای وضع اقتصادی جامعه است. مشاغل انتقالی و یارانه‌ای تدابیری امتحان شده در این راستا در برخی جوامع است که ماحصل تحقیقات نویسنده ضمن معرفی این دسته مشاغل و تعمیم آن با مدیریت و هدایت مسیر شغلی زندانیان، از قبل از ورود به زندان تا گسترش زاویه دید مسئولان در این خصوص را دربر خواهد گرفت.

کلید واژگان: اشتغال پایدار، بازسازی، مشاغل انتقالی، مشاغل یارانه‌ای، کاهش جمعیت کیفری.

استناد به این مقاله: تیموری، فتاحه، اشرافی، محمود، حیدری، مسعود، «کاهش جمعیت کیفری زندان در پرتو مشاغل انتقالی و اشتغال یارانه‌ای»، فصلنامه تحقیقات حقوقی، دوره ۲۷، شماره ۱۰۵، اردیبهشت ۱۴۰۳، صص: ۲۶۷-۲۸۴.

DOI: <https://doi.org/10.52547/jlr.2022.228259.2277>

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۵/۱۲ - تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۸/۳۰

۱. دانشجوی دکتری، دانشکده علوم انسانی و حقوق، دانشگاه آزاد اسلامی: واحد خوراسگان، اصفهان، ایران
۲. استادیار، دانشکده علوم انسانی و حقوق، دانشگاه آزاد اسلامی: واحد خوراسگان، اصفهان، ایران
ایمیل نویسنده مسئول: m.ashrafi@khuisf.ac.ir
۳. دانشیار، دانشکده علوم انسانی و حقوق، دانشگاه آزاد اسلامی: واحد خوراسگان، اصفهان، ایران

Copyright: © 2024 by the authors. Submitted for possible open access publication under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY) license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

مقدمه

اشتغال زندانیان توصیه مؤکد جرم‌شناسان و حقوقدانان به‌منظور پایین آوردن هزینه نگهداری و به‌نوعی راهکار کسب درآمد مناسب در ایام بازداشت است. آنچه دغدغه اصلی برای پژوهش در این زمینه است؛ تغییر رویکرد اشتغال موقت زندانیان به اشتغال پایدار با راهکار توسل به مشاغل انتقالی و یارانه‌ای و به تبع آن پیشگیری از تکرار جرم است. مسئله‌ای که این مقاله درصدد پاسخگویی به آن است؛ وضعیت مواجهه زندانیان پس از آزادی با جامعه و چگونگی سازگاری با محیط بیرون زندان جهت گذران زندگی و کسب و کار مناسب برای تأمین نیازهای خود و خانواده است. این تحقیق با هدف ارائه رویکردهای نوظهوری است که در برخی جوامع برای دور زدن رکود اقتصادی ناشی از عوامل متعدد (مانند همه‌گیری بیماری کرونا) گریبان‌گیر اقشار آسیب‌دیده و ضعیف جامعه شده است. زندانیان نیز به سبب برچسب مجرمانه پس از آزادی، دسته قابل‌توجهی از این افراد را تشکیل می‌دهند که طرد شدن از سوی جوامع آنها را مجدد به وادی ارتکاب جرم می‌کشاند. اختصاص مشاغل انتقالی و رایانه‌ای راهبردی است که پژوهشگر برای پیشگیری از تکرار جرم و قاعدتاً حصول هدف اصلی که کاهش جمعیت کیفری است، پیشنهاد می‌دهد. مشاغل انتقالی کارهایی است که به مثابه پلی ایام بیکاری و فقر را به اشتغال موقت و به‌تدریج به ثبات شغلی رهنمون می‌سازد. کاهش جمعیت کیفری با برنامه‌ریزی میان‌مدت، بلندمدت حاصل و برون‌داد سرمایه‌گذاری در این مدل از اشتغال خواهد بود.

با تشکیل و مدیریت پرونده جست‌وجوی کار، وضعیت شغلی زندانی قبل از حبس بررسی و امکان ادامه دادن آن شغل یا تغییر در آن با کمک مشاوران شغلی تا رسیدن به مقصد اصلی که اشتغال پایدار زندانی تا رسیدن به کاهش تکرار جرم و حتی فراتر از آن کاهش جمعیت کیفری و صرفه اقتصادی است هدایت می‌شود. این موضوع مستلزم مساعدت جوامع و البته حمایت دولتمردان با اختصاص بودجه لازم در برنامه توسعه اقتصادی کشور خواهد بود. این پژوهش با مطالعات کتابخانه‌ای، استفاده از منابع اینترنتی، بانک‌های اطلاعاتی و بر اساس روش توصیفی-تحلیلی به قلم نویسنده تقریر یافته است و در دو بخش درصدد بررسی استراتژی جدید مشاغل زندانیان با معرفی مشاغل انتقالی به عنوان راهبرد کاهش جمعیت کیفری، مشاغل یارانه‌ای و موقت جهت تسهیل در اتصال فرد بزهکار به بازار کار و ارائه چشم‌انداز و راهکارهای نیل به ثبات شغلی زندانیان و تأثیر این دسته از مشاغل در کاهش تکرار جرم است.

۱. راهکارهای کاهش جمعیت کیفری

۱.۱. کاهش جمعیت کیفری از طریق مشاغل انتقالی

اینکه کاهش جمعیت کیفری زندانیان پس از آزادی می‌تواند حاصل اشتغال زندانیان پس از آزادی باشد، مسئله‌ای به اثبات رسیده در میان محققان و جرم‌شناسان است. پیشگیری جامعه‌مدار با هدف قرار دادن عوامل اجتماعی مؤثر در وقوع جرم سعی در کاهش نرخ جرم و مواجهه مؤثر با پدیده مجرمانه دارد. عواملی همچون فقر، بیکاری و...^۱

۱.۱.۱. داشتن کار مانع ارتکاب جرم و به زندان افتادن

معروف است که کار به انسان قدرت اراده و تصمیم‌گیری می‌دهد و روح و جسم انسان را صیقل می‌زند و انسان را متکی به خود بار می‌آورد. برعکس بیکاری انسان را هم از نظر جسمی و هم روحی فرتوت می‌کند؛ لذا بسیاری برای کار، آثار

^۱ حاجی ده آبادی، محمدعلی، جرم‌شناسی کاربردی، قم: چاپ سوم، مرکز بین‌المللی ترجمه و نشرالمصطفی، ۱۳۹۸، ص ۱۷۰.

اصلاحی زیادی قائل‌اند. صرف دانستن یک حرفه می‌تواند چنان انسان را متکی به خود کند که پس از آزادی با استفاده از آن تخصص در صورت داشتن خواست و تصمیم‌گیری مشروعی را پی‌ریزی کند.^۱ بدیهی است که داشتن کار مناسب، عزت نفس و متعهد بودن به شغل و به تبع آن کسب درآمد متناسب با شغل می‌تواند از ارتکاب جرم ممانعت کند. تحقیقات صورت‌گرفته در فرانسه توسط ر. گالیاتی، ا. اووس، ا. فلیپ در مورد تأثیر اشتغال‌زایی محلی بر روی تکرار جرم نشان می‌دهد که زندانیانی که در دوره اشتغال‌زایی محلی آزاد شدن در سطح بسیار کمتری از دیگران مرتکب تکرار جرم شدند. این تحقیق نشان می‌دهد که دسترسی به اطلاعات مربوط به وضعیت کار موجود در پایگاه‌های اینترنتی یا در مطبوعات محلی در تکرار جرم توسط زندانیان سابق تأثیر می‌گذارد. بنابراین وضعیت واقعی کار در سطح منطقه و محله، اطلاعات مربوط به از بین رفتن فرصت‌های کاری یا فرصت‌های ایجاد آن از لحاظ فردی بر احتمال تکرار جرم توسط زندانیان تأثیرگذار است. به‌طور خلاصه می‌توان گفت که اهمیت دادن به امر اطلاع‌رسانی در مورد فرصت‌های شغلی موجود در بیرون از زندان خود یکی از شیوه‌های پیشگیری از تکرار جرم است.

۱.۱.۲. ایجاد کار و کارآموزی برای زندانی در زندان

راه دیگر پیشگیری از تکرار جرم سرمایه‌گذاری در امر بازپروری محکومان از طریق کار در زندان است. در کشور سوئد به‌عنوان مثال تحقیقات ر. لاندسو^۲ نشان می‌دهد که طولانی کردن مدت حبس که در گذشته کوتاه‌تر بود، بین یک تا دو ماه می‌تواند به بازپذیری حرفه‌ای خارج‌شدگان از زندان کمک کند، بیکاری کمتر و درآمد بهتر به شرطی که مدت زمان تکمیلی حبس به انجام برنامه‌های بازپروری اختصاص داده شود.^۳

۱.۱.۳. جرم‌زا بودن مجازات اجباری در مناطق محروم یا دور

توقع می‌رود زندانی با سابقه چند فقره سرقت با مجازات تکمیلی اقامت اجباری در فلان منطقه محروم یا مرزی به دور از محل سکونت و بدون هیچ سرپناهی چگونه کسب درآمد و امرار معاش کند. محکومیت به چنین مجازات تکمیلی آیا تسهیل وقوع تکرار جرم نیست؟ اینکه تکرار جرم و زندان امن‌ترین سرپناه برای او باشد امری غیرقابل‌پیش‌بینی نیست. مدل مشاغل انتقالی و یارانه‌ای استراتژی جدید در اختصاص شغل به زندانیان است. به‌کارگیری این دسته مشاغل به منظور به‌کارگیری تدابیری است که بتواند همانند پلی زندانی را از بیکاری و وابستگی، به خوداشتغالی، ثبات شغلی مشاغل یارانه‌ای و به‌تدریج بدون یارانه رهنمون شود.

۱.۱.۳.۱. مشاغل انتقالی

تعریف مشاغل انتقالی: شاید بتوان گفت تلاش برای کاهش صفوف بیکاران از اولویت‌های اختصاص مشاغل انتقالی در جهان است، اشتغال هنوز به‌عنوان یک ایده نظارتی قدرتمند است. بازارهای کار انتقالی به عنوان یک بافر انعطاف‌پذیر عمل می‌کند که در دوره‌های رکود گسترش می‌یابد.

^۱ صفاری، علی، *کیفرشناسی تحولات مبانی و اجرای کیفر سالب آزادی*، چاپ پانزدهم، انتشارات جنگل، ۱۳۹۰، ص ۱۷۷.

^۲ R.Landerso

^۳ مونی، بنژامن، *اجرای مجازات در محیط‌های بازو بسته چه تأثیری بر تکرار جرم دارد*، مترجم دکتر روح‌الدین کردعلیوند، دانشنامه جرم‌شناسی محکومان به کوشش دکتر عباس شیری، تهران: انتشارات میزان، ۱۳۹۷، ص ۴۹۶.

بیکاری یکی از علت‌های اصلی طرد شدن از اجتماع است، زیرا مردم را از تبادل خدمات کار و دانش تولیدی خود باز می‌دارد. ولی به نظر می‌رسد که جوامع سرمایه‌دار و توسعه‌یافته دیگر قادر به تحقق این حق مدنی اساسی برای بخش عمده‌ای از اعضای خود نیستند.^۱

منظور از مشاغل انتقالی در غرب، واگذاری فرصت‌های شغلی کوتاه‌مدت و حمایت از قشر فقیر، بیکار و آسیب‌دیده در مدتی کوتاه تا پیدا کردن شغل مناسب است. در این قسمت به مطالعه طرز عملکرد بعضی کشورهای می‌پردازیم:

۱.۱.۳.۲. مطالعات طرز عملکرد کشورها در ایجاد مشاغل انتقالی

۱.۱.۳.۲.۱. ایالات متحده: برنامه مشاغل انتقالی، برنامه‌های اشتغال تحت حمایت دولت هستند که در آن دولت یارانه‌ای برای فرصت‌های کاری کوتاه‌مدت که می‌تواند شامل کاریابی، آموزش و همچنین پرداخت باشد، برای افراد بیکار قبلی در بخش‌های دولتی، خصوصی یا غیرانتفاعی در نظر می‌گیرد. این برنامه‌ها تحت حمایت دولت برای حفظ اشتغال و تقاضای اقتصادی طراحی شده است. این برنامه بخشی از یک سیاست بزرگ ضد فقر بود که در بیست سال گذشته به‌عنوان بخشی از تلاش برای تبدیل کمک‌های مردمی به کار و به‌طور خاص با هدف کمک به دریافت‌کنندگان رفاه بلندمدت برای ایجاد استقلال مالی، کم کردن صف بیکاران، فراهم کردن دسترسی افراد محروم به بازار کار متمرکز شدند.^۲

در تعریفی دیگر: برنامه‌های مشاغل انتقالی برای زندانیان سابق، مشاغل موقت با حقوق، خدمات پشتیبانی، مانند مدیریت پرونده و کمک به کاریابی را برای افراد سخت‌گیر فراهم می‌کند. مدل مشاغل انتقالی در دهه ۱۹۹۰ در سیستم رفاه پدیدار شد، اما ریشه‌های آن به تعدادی از مدل‌های مختلف اشتغال یارانه‌ای بازمی‌گردد که در گذشته اجرا یا آزمایش شده‌اند.^۳

۱.۱.۳.۲.۲. مجارستان: قانون جدید در مجارستان تمام سازمان‌ها را مکلف به تأمین نیازهای خود از زندان‌ها ساخت. با تصویب این قانون تمام سازمان‌ها و ادارات مکلف‌اند نیازهای خود را اعم از نیازهای غذایی و حتی مبلمان و غیره در حد امکان از شعبه‌های موجود در زندان‌ها که به دست زندانیان ساخته شده است، تأمین کنند.

۱.۱.۳.۲.۳. اروگوئه: تصویب قانون جدید در اروگوئه تحت عنوان نوسازی و تجهیز زندان‌ها تمامی شرکت‌ها را مکلف کرد تا در استخدام و به‌کارگیری نیروی انسانی جدید از زندانیانی که از زندان‌ها آزاد شده‌اند، نیز استفاده کنند. این زندانیان باید در حدود پنج درصد نیروی استخدامی و پرسنل را در هر شرکت تشکیل دهند.

۱.۱.۳.۲.۴. برزیل: بر اساس قانونی که در ژوئن ۲۰۱۱ در روزنامه رسمی برزیل منتشر شد، زندانیان برای هر ده تا دوازده ساعت شرکت در کلاس‌های درس یک روز از مدت حبس آن‌ها کم خواهد شد. این قانون به زندانیان اجازه می‌دهد تحصیلات خود را از مرحله ابتدایی تا مرحله آموزش عالی و آموزش‌های تخصصی ادامه دهند.^۴ یکی از دلایل‌هایی که برای استفاده از مجازات‌های بینابین وجود دارد، پایین بودن هزینه آنها نسبت به زندان است. زندان‌ها هزینه‌های هنگفتی را دربردارند؛ در صورتی که جایگزین‌ها بسیار ارزان‌تر تمام می‌شوند و می‌توانند همان نتایج یا حتی نتایج بهتری را به بار آورند.

¹ Gunther Schmid, 1998, Transitional Labour Markets: A New European Employment Strategy. Wissenschaftszentrum Berlin Fur Sozialforschung, p8.

² feder, Elizabeth, Moran, colleen e, 2013, transitional jobs program: a health impact assessment executive summary, p1.

³ Erin Jacobs Valentine, Cindy Redcross. 2015. Transitional jobs after release from prison: effects on employment and recidivism: IZA Journal of Labor Policy. p4.

⁴ غلامی، علی و پیمان حسینی، «راهبردهای کاهش جمعیت زندان‌ها»، نشر میزان، ۱۳۹۶، ص ۲۷۷.

این تفاوت هزینه‌ها به ویژه در کشورهای جهان سوم که منابع مالی کمتری دارند، اهمیت دوچندان دارد.^۱ در حال دایر کردن مرکز مدیریت مشاغل زندانیان با اتکا به مشاغل انتقالی، سرمایه‌گذاری دولتی، اخذ کمک‌های مردمی، تشویق و ایجاد فضای رقابتی در بین مدیران تجاری و کارآفرینان با اعطای معافیت‌های مالیاتی در واگذاری مشاغل به زندانیان و با هدف پیشگیری از ارتکاب مجدد جرم در جرم‌شناسی کنونی ضروری به نظر می‌رسد.

۱.۱.۳.۲.۵. استرالیای جنوبی: زندان‌های استرالیای جنوبی فرصت‌های شغلی با هدف بهبود مهارت‌های کاری زندانیان را برای یافتن کار با حقوق، پس از آزادی ارائه می‌دهند. طیف وسیعی از مشاغل وجود دارد که زندانیان می‌توانند به آنها دسترسی داشته باشند. برخی از مشاغل در بسیاری از سایت‌ها ارائه می‌شوند. در حالی که بعضی دیگر مختص یک زندان خاصند. مشاغل عمومی شامل کارگران آشپزخانه، کارگران خشک‌شویی، نگهداری باغ و زمین و نظافتچی هستند. کارگاه‌هایی وجود دارد که در زمینه نجاری، فلزکاری، منسوجات، جمع‌آوری سهام، بازیافت و نانوبی، شغل ارائه می‌دهند.^۲ حتی یک لبنیاتی در سطح جهانی در یک مرکز مزرعه زندان وجود دارد. زندانیانی که به پایان دوره محکومیت خود نزدیک می‌شوند ممکن است واجد شرایط اشتغال در جامعه باشند. این با یک کارفرمای تأییدشده و با هدف حفظ شغل آنها پس از آزادی است. این زندانیان با امنیت پایین هستند که معیارهای واجد شرایط بودن را دارند و نشان داده‌اند که انگیزه بالایی برای کار دارند. از طرف دیگر، چندین گزینه برای کارها و فعالیت‌های دیگر برای زندانیان پیش از آزادی وجود دارد.^۳

اشتغال انتقالی در کشورهای امریکایی و اروپایی کار کوتاه‌مدت، کار موقت، پاره‌وقت، آموزش بیشتر و بازآموزی را دربر می‌گیرد^۴ و تعریف پیشنهادی نویسنده جهت مشاغل انتقالی فراتر از این تعاریف و با هدف کوچینگ (مربیگری) مسیر شغلی^۵ زندانیان است. برای زندانیانی که قبلاً شاغل بوده‌اند، در راستای تعمیم شغل قبل از ایام بازداشت به پس از آزادی و در خصوص افراد فاقد شغل مناسب، آموزش مهارت تخصصی، مربیگری، مدیریت و کنترل وضعیت شغلی زندانیان تا دستیابی به ثبات شغلی است. لازم به توضیح است که منظور از ثبات شغلی وابسته بودن به یک اشتغال خاص و مستمر نیست، بلکه آنچه قابل توجه است، هنر و نوآوری در کار به نحوی است که فرد بتواند پلی میان اشتغال قبل از زندان، ایام حبس و پس از آزادی ایجاد کند.

۱.۱.۳.۳. اهداف برنامه ملی مشاغل انتقالی

افرادی که اخیراً از زندان آزاد شده‌اند نیاز فوری به درآمد و کمک برای یافتن شغل دارند. مشاغل انتقالی برای خدمت به اهداف ذیل طراحی شده‌اند:

۱. ایجاد ثبات و درآمد می‌کنند که ممکن است انگیزه بازگشت به جرم را در دوره بحرانی پس از آزادی کاهش دهد.

^۱ آشوری، محمد، *جایگزین‌های زندان یا مجازات‌های بینابین*، تهران: مرکز نشر جهش، ۱۳۹۸، ص ۶۴

^۲ Department for Correctional Services, prisoner-employment, government of South Australian, 2023, Available from: <https://www.corrections.sa.gov.au/Rehabilitation-education-and-work/work-opportunities/prisoner-employment>

^۳ Department for Correctional Services, work-areas, government of South Australian, 2023, available from :

<https://www.corrections.sa.gov.au/Rehabilitation-education-and-work/work-opportunities/work-areas>

^۴ Gunther, Schmid, Op.Cit. p15.

^۵ career coaching

۲. تجربه کار در یک شغل انتقالی می‌تواند به شرکت‌کنندگان آموزش دهد که چگونه کار کنند.
۳. زمان صرف‌شده برای کار در شغل انتقالی ممکن است سیگنال مثبتی برای کارفرمایان باشد. همچنین نمایش مهارت‌های نرم آموخته‌شده در مشاغل انتقالی ممکن است شرکت‌کنندگان را برای کارفرمایان جذاب‌تر نماید. اینکه افراد سعی می‌کنند به موقع در محیط کار حاضر شوند و در کارهای مربوط به برنامه به‌طور رضایت‌بخشی عمل کنند، موجب می‌شود کارفرمایان تمایل بیشتری به نادیده گرفتن پیشینه مجرمانه و استخدام شرکت‌کنندگان در طرح مشاغل انتقالی داشته باشند.
۴. اشتغال انتقالی به جلوگیری از تکرار جرم در آینده کمک خواهد کرد.^۱ افزایش اشتغال و کاهش تکرار جرم علاوه بر ارائه به شرکت‌کنندگان برنامه، منبع درآمد مشروع بلافاصله پس از آزادی آنهاست.
۵. مشاغل انتقالی کوتاه‌مدت و یارانه‌های عمومی، به منظور آموزش مهارت‌های اولیه کار به شرکت‌کنندگان، کمک به رفع موانع اشتغال و مساعدت به آنها در پیدا کردن مشاغل بدون یارانه است.
۶. مشاغل انتقالی در غرب با هدف کاهش فقر و رکود اقتصادی، جهت افراد ضعیف و آسیب‌دیده جامعه است.^۲

۱.۱.۳.۴. تأثیر مشاغل انتقالی در تکرار جرم و کاهش جمعیت کیفری

نمایش مشاغل انتقالی پیشرفته ETJD^۳ یک پروژه نمایشی در مقیاس بزرگ است که توسط اداره استخدام و آموزش در ایالات متحده حمایت می‌شود. هر سال تقریباً ششصد هزار نفر از زندان‌های ایالتی در ایالات متحده آزاد می‌شوند؛ بیش از دوسوم از کسانی که آزاد شدند، مجدد ظرف سه سال بازداشت خواهند شد. کاهش این تکرار می‌تواند منافع قابل توجهی همراه با کاهش هزینه‌های عدالت کیفری برای دولت، هزینه‌های قربانی شدن بالقوه و هزینه‌های حبس مجدد مجرمان و خانواده‌های آنها، برای جامعه داشته باشد.^۴

با استفاده از قانون مشاغل برای بازیابی اقتصادی ۲۰۲۰ به‌عنوان یک پایه قوی، ما معتقدیم که چارچوب ارائه شده در اینجا به‌طور صریح‌تری بر انواع راه‌حل‌های مبتنی بر ارزش سهام متمرکز می‌شود. این چارچوب در نظر گرفته شده است تا آنچه ما معتقدیم بهترین تفکر موجود در مورد نحوه ساختاردهی یک برنامه اشتغال یارانه‌ای در مقیاس بزرگ به عادلانه‌ترین روش است، منعکس کند.^۵

اگر اکثر زندانیان در رشته‌ای که قبلاً اشتغال داشته‌اند، مشغول به کار شوند رکود پیش نمی‌آید. همچنین تعداد زندانیان در هر رشته از تولیدات آن‌قدر نیست که بتواند با بازار آزاد رقابت کند. تولیدات زندانیان به مراتب کمتر از تولیدات دیگران است. پیشنهاد این است که کار در زندان حق زندانی باشد نه تکلیف او تا خود و به میل شخصی تقاضای کار کند. برنامه مشاغل انتقالی مرکز فرصت‌های شغلی که به افرادی که اخیراً از زندان آزاد شده‌اند خدمات می‌دهد، تکرار جرم را در طی

¹ redcross, cindy; millenky. Megan;timothy, rudd, 2012. More Than a Job Final Results from the Evaluation of the Center for Employment Opportunities (CEO) Transitional Jobs Program, P17.

² Solomon, A. L., Johnson, K. D., Travis, J., & McBride, E. C. (2004). From Prison to Work: The Employment Dimensions of Prisoner Reentry: A Report of the Reentry Roundtable P19.

³ Enhanced Transitional Jobs Demonstration

⁴ kimberly foley, riley webste 2018, the enhanced transitional jobs demonstration reducing recidivism and increasing opportunity Benefits and Costs of the Recycle Force Enhanced Transitional Jobs Program ,Pp 2-16.

⁵ Caitlin C. Schnur, Chris Warland, and Melissa Young, "Framework for an Equity-Centered National Subsidized Employment Program," Heartland Alliance, January 12, 2021, P 6.

^۶ صفاری، علی، پیشین، ص ۱۷۵.

سه سال به طور قابل توجهی کاهش داد و تأثیرات قوی تری برای شرکت کنندگان در معرض خطر بیشتر داشت.^۱

۱.۲. کاهش جمعیت کیفری از طریق مشاغل یارانه‌ای

۱.۲.۱. تعریف مشاغل یارانه‌ای

اشتغال رایانه‌ای راهکاری برای مساعدت به زندانیان تا حصول ثبات شغلی است. در این نوع مشاغل جهت پرداخت دستمزد زندانیان یارانه‌ای به کارفرمایان یا بصورت مستقیم برای خود اشتغالی زندانیان بصورت موقت داده می‌شود. این حمایت که تأمین منابع مالی آن می‌تواند با سرمایه‌گذاری دولت در بودجه سنواتی و همچنین کمک نهادهای مردمی باشد رویه‌ای است که در برخی کشورها عملاً تجربه شده و آمار قابل ملاحظه کاهش تکرار جرم و ورود مجدد زندانیان به زندان خصوصاً در سال‌های اولیه پس از آزادی به اثبات رسیده است و به تبع آن هزینه‌های منتهی به دستگیری زندانی، نیروی انتظامی، تشکیل پرونده قضایی، کارشناسی‌های منتهی به صدور رأی، رفت و آمدهای طرفین دعوی، نگهداری زندانیان در زندان علاوه بر هزینه‌هایی که قربانیان جرم متحمل شده‌اند مواردی است که چنانچه محاسبه و برآورد شود در قبال سرمایه‌ای که دولت در این خصوص تقبل می‌کند بسیار ارزشمند است. شاید بتوان گفت اشتغال یارانه‌ای بیشتر مربوط به اواخر ایام حبس و پس از آزادی است.

۱.۲.۲. مطالعه طرز عملکرد کشورها در مورد ایجاد مشاغل یارانه‌ای

۱.۲.۲.۱. ایالات متحده: طرح شغلی ایالات متحده شامل اشتغال یارانه‌ای، ابزاری آزمایش شده برای بهبود اقتصادی و حمایت کارگرانی است که در بازار کار با مشکل مواجه‌اند و باهدف بازسازی اقتصادی است. اشتغال یارانه‌ای دولتی از طریق صندوق اضطراری کمک موقت، برای خانواده‌های نیازمند تأمین می‌شود. در مشاغل بخش دولتی و خصوصی، به آنها درآمد و تجربه کاری مورد نیاز را می‌دهد. این تجربه می‌تواند شرکت کنندگان را به اشتغال بدون یارانه متصل و دورنمای شغلی بلندمدت آنها را بهبود بخشد. اشتغال یارانه‌ای، که در آن دولت به‌طور موقت به بخشی یا تمام دستمزد یک فرد یارانه می‌دهد، به شرکت کنندگان امنیت اقتصادی می‌دهد.^۲ سه برنامه ETJD با هدف قرار دادن افرادی که از زندان بازگشته‌اند، حبس در زندان را در میان افرادی که در معرض خطر ارتکاب مجدد جرم قرار داشتند کاهش داد. علاوه بر این، در میان شرکت کنندگان با ریسک بالاتری بسیاری از برنامه‌ها برای کمک به جویندگان کار که به سختی استخدام می‌شوند، ایجاد شده‌اند، اما تعداد کمی از آنها موفقیت پایدار را نشان داده‌اند. یکی از مدل‌هایی که به‌طور گسترده پیاده‌سازی و آزمایش شده است: «شغل‌های انتقالی» نام دارد. برخی از برنامه‌های مشاغل انتقالی عمدتاً برای ارائه حمایت درآمد مبتنی بر کار، برای کارگران بیکار طراحی شده‌اند. برخی دیگر مشاغل موقتی را ارائه می‌دهند که با کمک بودجه عمومی یارانه می‌گیرند و هدف آن آموزش مهارت‌های اولیه کار به شرکت کنندگان است. به آنها کمک می‌کند تا با یک کارفرما همکاری کنند. بسیاری از این برنامه‌ها ضمن رفع موانع شخصی که ممکن است مانع موفقیت شرکت کنندگان شود، به شرکت کنندگان دریافتن شغل دائمی کمک می‌کند. ارزیابی‌های قبلی از برنامه‌های مشاغل

¹ Equitable Economic Recovery, center on budget and policy priorities, p 5.

² Meyer, Laura, Subsidized Employment: A Proven Strategy to Aid an Equitable Economic Recovery, center on budget and policy priorities, 2021, p 1.

انتقالی نشان می‌دهد که این برنامه‌ها در ابتدا اشتغال را به‌طرز چشمگیری افزایش دادند و افرادی را هدف قرار می‌دادند که بعید بود خودشان شغل پیدا کنند.

یکی از برنامه‌ها با هدف قرار دادن افرادی که از زندان به جامعه بازمی‌گردند، تکرار جرم را کاهش داد.^۱

۱.۲.۲.۲. اتحادیه اروپا: مشارکت در بازار کار برای ادغام اجتماعی اساسی است. بیکاری یکی از علتهای اصلی طرد اجتماعی است، زیرا مردم را از تبادل خدمات کار و دانش تولیدی خود باز می‌دارد. اما به نظر می‌رسد که جوامع سرمایه‌داری توسعه‌یافته دیگر قادر به تحقق این حق مدنی اساسی برای بخش عمده‌ای از اعضای خود نیستند. اکثر پانزده کشور عضو اتحادیه اروپا از دو دهه قبل به این سو با بیکاری انبوه مواجه بوده‌اند. جوانانی که فرصت نشان دادن ظرفیت‌ها، مهارت‌ها و نبوغ خود را پیدا نمی‌کنند، دیر یا زود شورش می‌کنند. در بهترین حالت از نظر سیاسی بی‌تفاوت یا در بدترین حالت جنایتکار خواهند شد. رشد اقتصادی قوی‌تر قطعاً این وضعیت را بهبود می‌دهد. مشکل سیستم اشتغال اروپا تا حدودی عدم رشد اشتغال است. یک استراتژی جدید اشتغال در اروپا بازارهای کار انتقالی است. تغییرات مرتبط در خانواده و ساختارهای جمعیتی، چالش‌های جدیدی را برای سیستم‌های اشتغال در صنعت مدرن ایجاد کرده است. بازارهای کار انتقالی راهی برای ایجاد بسیاری از مشاغل انتقالی داوطلبانه و به عنوان جایگزین قابل توجهی برای بیکاری غیرارادی یا فقر طولانی‌مدت است. از عناصر مهم چنین استراتژی ترکیبی، کاهش زمان کار با یادگیری مادام‌العمر، استفاده از یارانه‌های صریح دستمزد برای گروه‌های کم‌درآمد یا افراد سختگیر به‌صورت قانونی یا قراردادی است.^۲

۱.۲.۳. اهداف برنامه ملی اشتغال یارانه‌ای

۱. اشتغال یارانه‌ای راهکاری جدید برای دور زدن فقر و رکود اقتصادی و راهکاری ویژه در آیام همه‌گیری بیماری کرونا در برخی از کشورها بود، لذا این موضوع به ذهن محققان خطور نمود که این رویه در اشتغال می‌تواند درمان اقتصاد بیمار جوامع خصوصاً در بین افرادی که با مشکل بیکاری و طرد اجتماعی روبه‌رو هستند، باشد و زندانیان نیز که متأثر و قربانی نظریه برچسب زنی و طرد جامعه، جهت به‌دست آوردن شغل‌اند مشمول طرح مشاغل یارانه‌ای شدند.

۲. برنامه اشتغال یارانه‌ای ملی با محوریت عدالت باید در سراسر چرخه تجاری وجود داشته باشد، تا به‌عنوان یک استراتژی ضدساختاری و ضدچرخه‌ای برای افزایش دسترسی به اشتغال و فرصت‌های اقتصادی در میان جویندگان کار باشد. افراد به حاشیه رانده‌شده اقتصادی که با موانع ساختاری برای اشتغال مواجه‌اند.^۳

۳. کاهش هزینه‌های اقتصادی: برآورد هزینه‌های متأثر از راه‌اندازی مشاغل یارانه‌ای به مراتب کمتر از هزینه‌های تحمیلی موجب تکرار جرم بزهکاران است.

۴. افزایش انگیزه و تمایل زندانیان آزاد شده به کسب و کار و درآمدزایی و به تبع آن دوری از ارتکاب مجدد جرم.

۱.۲.۴. تأثیر مشاغل یارانه‌ای در تکرار جرم و کاهش جمعیت کیفری

برنامه‌ها و مدل‌های شغلی انتقالی اصلاح شده، تقریباً همه شرکت‌کنندگان را در یک شغل تمرینی قرار می‌دهند:

¹ Barden, Bret & Juras, Randall, The Enhanced Transitional Jobs Demonstration New Perspectives on Creating Jobs, 2018, p3 & p 27.

² Gunther Schmid, Op. Cit, p 9.

³ Caitlin C. Schnur, Chris Warland, and Melissa Young, Op.Cit,P7

۱.۲.۴.۱. **الگوی یارانه اشتغال:** یک شغل موقت و کاملاً یارانه‌ای که چهار تا شش ماه طول می‌کشد که برای آموزش مهارت‌های نرم طراحی شده است؛ مانند نحوه حضور به موقع در محل کار و نحوه همکاری با دیگران. در برخی موارد، کارفرمای شغل انتقالی ارائه‌دهنده برنامه است؛ درحالی‌که در موارد دیگر، آژانس یا شرکت دیگری در جامعه است. مکان برگزاری هرچه باشد، برنامه عموماً انتظار ندارد شغل انتقالی به یک موقعیت دائمی تبدیل شود. در نتیجه، همه این برنامه‌ها همچنین به شرکت‌کنندگان کمک می‌کند تا پس از پایان کار یارانه‌ای، مشاغل بدون یارانه پیدا کنند. این برنامه‌ها بیشتر شبیه به برنامه‌های مشاغل انتقالی ارزیابی شده قبلی هستند، اما تا حدودی در جمعیت‌های ارائه شده و پیشرفت‌های برنامه ارائه شده، مثلاً خدمات حقوقی یا آموزش‌های شغلی، متفاوت‌اند و این امید را به وجود می‌آورد که نتایج مثبت‌تر باشد.

۱.۲.۴.۲. **الگوی یارانه دستمزد:** دسته‌ای که به مدل‌های یارانه دستمزد معروف است، از رویکرد کاملاً متفاوتی استفاده می‌کنند. این برنامه‌ها به جای قرار دادن شرکت‌کنندگان در مشاغل انتقالی سعی می‌کنند آنها را مستقیماً در موقعیت‌های دائمی، معمولاً با کارفرمایان خصوصی قرار دهند. کارفرما یک یارانه موقت دریافت می‌کند که تمام یا بخشی از دستمزد کارمند را پوشش می‌دهد و درازای آن انتظار می‌رود اگر در طول دوره یارانه به خوبی پیش رفت، فرد را به یک شغل عادی و بدون یارانه منتقل کند. مطالعات دهه ۱۹۸۰ نشان داد که مدل‌های آموزش حین کار می‌تواند منجر به افزایش مستمر درآمد شود.^۱

۲. برنامه‌های بازسازی و چشم‌انداز شغلی

۲.۱. راهکارهای بازسازی زندانی قبل و بعد از خروج از زندان

۲.۱.۱. تبیین نقش پیش‌دستی و آماده‌سازی خروج از زندان کار سختی نیست

بسیاری از زندانیان در هنگام خروج از زندان فقیر بوده و از امکانات اجتماعی و اقتصادی لازم برای بازپروری برخوردار نیستند، این مسئله باعث شده است که کشورهای مختلف برنامه‌های انتقالی را پیش‌بینی کنند که عمدتاً بر روی کار متمرکز است. تجربه کشور اروگوئه در این زمینه جالب است. تا سال ۲۰۱۰ حدود ۲۵ درصد از محکومان که از زندان خارج می‌شدند از همان روز آزادی خود مرتکب تکرار جرم شدند (خصوصاً جرایم علیه اموال و در فاصله کمی از زندان). مسئولان تصمیم گرفتند تا مبلغ پول داده شده به هر زندانی در روز خروج از زندان را دوبرابر کنند. مونیو و روسی در تحقیق خود نشان دادند که این تغییر باعث از بین رفتن تکرار جرم در همان روز خروج از زندان شد. این نویسندگان نتیجه گرفتند که کمک مالی که برای تسهیل خروج از زندان پیش‌بینی می‌شود باعث کاهش چشمگیر نرخ تکرار جرم در کوتاه مدت می‌شود.^۲ مدل‌ها و پیشنهادهای متعددی از سوی حقوقدانان و محققان در راستای کاهش جمعیت کیفری زندانیان ارائه شده که تأثیرات بسزائی نه فقط در کاهش ورود جمعیت کیفری به زندان بلکه تأثیر بیشتری در جهت

^۱ Bloom, Dan, 2015, Testing the Next Generation of Subsidized Employment Programs: An Introduction to the Subsidized and Transitional Employment Demonstration and the Enhanced Transitional Jobs Demonstration, p 17.

^۲ مونیو، بنژامن پیشین، ص ۴۹۶.

ممانعت از دوباره زندانی شدن جمعیت کیفری داشته است.^۱ نویسندگان بر این باور است که مشاغل انتقالی و یارانه‌های یکی از مدل‌های قابل توجه در ثبات شغلی زندانیان است که در کاهش جمعیت کیفری بسیار مؤثر خواهد بود؛ کما اینکه در کشورهای متعددی به صورت تجربی اثبات و سرمایه‌گذاری در این امر در بودجه سرانه ملی مورد لحاظ قرار گرفته است. آموزه بازپروری بر این عقیده شکل گرفته است که با توجه به فرد بزهکار و توانمند کردن او می‌توان زمینه کاهش احتمال بزهکاری او در آینده را فراهم نمود. منتقدان اما تأکید می‌کنند که زنجیره علل بزهکاری گاه چنان گسترده است که شامل مجموعه‌ای از عوامل شخصی، محیطی، خانوادگی، اقتصادی و غیره شده است. رویکرد فردمحور بازپروری نمی‌تواند پاسخ جامع و مناسبی برای مجموعه عوامل مذکور تدارک ببیند.^۲

۲.۱.۲. ضرورت تأمین رفاه نسبی زندانی آزاد شده

امرار معاش جامعه انسانی منوط به کسب درآمد مناسب توأم با رضایت شغلی در زندگی هر فرد است، به دست آوردن این مهم نیازمند همراهی محیط خانوادگی، اجتماعی و اقتصادی فرد بزهکار است. مدیریت احساسی و انعطاف‌پذیری فردی زندانی با کمک مشاوران شغلی و پیش‌بینی میزان ثبات مشاغل پیشنهادی به زندانیان، بهره‌گیری از تدابیری برای کوچینگ صحیح و کارآمد مسیر شغلی زندانی با کمک مشاغل انتقالی و یارانه‌ای در راستای کاهش جمعیت کیفری موجود رهاورد مدیریت چشم‌انداز شغلی بازداشت‌شدگان تا پس از آیام حبس و بازگشت به زندگی عادی و عاری از جرم است. مرکز فرصت‌های شغلی ایالات متحده بزرگ‌ترین و مورد توجه‌ترین برنامه‌های استخدامی این کشور را برای زندانیان ارائه می‌کند.

این مرکز در حال آزمایش استراتژی‌های استخدامی نوآورانه برای گروه‌هایی است که با موانع جدی اشتغال روبرو هستند.^۳

۲.۱.۳. ضرورت آموزش اخلاق و معارف اسلامی و الگوگیری از اهل بیت (ع)

یک راه اصلی و اساسی مجرمان زندانی شده و یا از زندان آزاد شده این است که با تأسی از اخلاق و معارف اسلامی و الگوگیری از سبک زندگی اهل بیت (ع) موجبات اعتماد خانواده و کارفرمایان را فراهم کنند.

۲.۱.۴. افزایش سطح سواد و تخصص زندانیان آزاد شده

اکثر کارشناسان بر این باورند که اشتغال پایدار برای انتقال موفقیت‌آمیز به جامعه بسیار مهم است، اما زندانیان سابق ویژگی‌هایی دارند که به کارگیری آنها را دشوار می‌کند؛ به عنوان مثال سطح تحصیلات پایین و تجربه کار قبلی که بیشتر مانع اشتغال آنها می‌شود. برخی از نظر قانونی از کار در مشاغل خاص منع شده‌اند و بسیاری از کارفرمایان تمایلی به استخدام افراد دارای سابقه کیفری ندارند.

اطلاعات بسیار کمی در مورد استراتژی‌های اشتغال مؤثر برای زندانیان وجود دارد، اما بسیاری مشاغل انتقالی را به عنوان یک مدل امیدوارکننده می‌دانند. برنامه‌های شغلی انتقالی به سرعت شرکت‌کنندگان را در مشاغل موقت و با دستمزد

^۱ شاطری پور اصفهانی، شهید و محمد سراوانی، *تأثیر خصوصی سازی بر مدیریت جمعیت کیفری*، به کوشش دکتر نسرین مهر، تهران: نشر میزان، ۱۳۹۹، ص ۲۳۰.

^۲ غلامی، حسین، *کیفرشناسی، کلیات و مبانی پاسخ شناسی جرم*، تهران: نشر میزان، ۱۳۹۹، ص ۲۱۰.

^۳ redcross, cindy; millenky. Megan;timothy, rudd Op. Cit, p13

معمولاً در سازمان‌های غیرانتفاعی یا دولتی قرار می‌دهد. با ارائه انواع مختلف پشتیبانی به شرکت‌کنندگان دریافتن شغل دائمی کمک می‌کند. مشاغل انتقالی زمانی که زندانیان سابق را هدف قرار می‌دهد به شرکت‌کنندگان، منبع درآمد مشروع در دوران بحرانی ارائه می‌دهد. مرکز مدیریت فرصت‌های شغلی توسط مؤسسه وراي عدالت در دهه ۱۹۷۰ ایجاد شد تا به افرادی که پس از آزادی از زندان به شهر نیویورک باز می‌گردند، کار فوری و با حقوق ارائه دهد. این مرکز در سال ۱۹۹۶ به یک سازمان غیر انتفاعی مستقل تبدیل شد و در حال حاضر هر سال به حدود دو هزار نفر از زندانیان آزاده شده با آزادی مشروط خدمات می‌دهد.^۱

۲.۲. ایجاد برنامه‌های شغلی و پشتیبانی از زندانی آزاد شده

زندانین پس از آزادی معمولاً نسبت به افراد عادی به‌طور کلی نیاز به حمایت‌های بیشتری دارند. آزادی از زندان زمان سرگردانی برای اغلب زندانیان است.

در یک شبکه اجتماعی، تطابق نیازها و تأمین حمایت اجتماعی است که باعث تقویت احساسات، باورها و رفتارهای فرد است که استرس‌های درونی و بیرونی را مهار می‌کند. در تئوری هویت، شلدون استرایکر (۱۹۶۸)، پیوندهای بین هویت و نقش را پیش‌بینی می‌کند. بر اساس این نظریه هویت بر رفتار و رفتار نیز ممکن است بر هویت تأثیر بگذارد.^۲ چیره شدن بر هویت برچسب خورده یکی از کارهایی است که باید در مواجهه دوباره با دنیای بیرون یاد بگیرید، افراد بدنام باید بدانند چه اطلاعاتی درباره خودشان را به دیگران منتقل کنند. بنابر آنچه گافمن گفته است: مدیریت اطلاعات برای افرادی که می‌توانند گذشته‌شان را جبران کنند بسیار اهمیت دارد. نیاز به کنترل اطلاعات سابقه‌اش بر نوع روابطی که ایجاد می‌کند و همچنین تصویری که خودش از خودش در این روابط دارد اثر می‌گذارد.^۳ انگ مجرمانه یا احساس حقارت نباید آینده و توانایی‌های بالقوه زندانی را تحت‌الشعاع قرار دهد. این موضوع مستلزم مشاوره، هدایت و مدیریت صحیح پرونده شغلی زندانیان است.

۲.۲.۱. رفع موانع اشتغال زندانی

شاید بتوان گفت مسئله برچسب مجرمانه که بر پیشانی زندانی زده شد، مهم‌ترین مانع اشتغال پس از آزادی از زندان است. در دیدگاه برچسب‌زنی کانون توجه عمدتاً معطوف به کجروی دومین است.^۴ همین دیدگاه موجب می‌شود که کارفرمایان ترجیح دهند نیروی خود را از افراد بدون سابقه کیفری جذب کنند، تا علاوه بر به‌وجود آمدن محیط کاری امن برای کارمندان و کارگران، نیروی انسانی قابل‌اعتمادی داشته و ریسک احتمال متضرر شدن را کمتر کنند. سابقه بازداشت می‌تواند پیامدهای جانبی داشته باشد و می‌تواند چرخه‌ای از جرم و جنایت ایجاد کند. افراد سابقه‌دار در زمینه تحصیل، اشتغال و مسکن با محدودیت‌هایی مواجه‌اند. متخلفان همچنین موانعی را تجربه می‌کنند که می‌تواند آنها را از کسب و کار حرفه‌ای منع کند.^۵

¹ Ibid., 2012, P14

² Carrie Pettus, Davis, 2011, *A Community-based Randomized Controlled Trial* Gunther, p126.

^۳ ایان راس، جفری، ریچارد استفن سی، مترجم هژبر الساداتی، هانیه، *جرم‌شناسی محکومان*، تهران: نشر میزان، ۱۳۹۸، ص ۱۹۸.

^۴ فیونا هینز، راب وایت، *جرم و جرم‌شناسی*، مترجم سلیمی، علی، چاپ نهم، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، ۱۳۹۸، ص ۱۹۶.

⁵ Whitney N. Johnson, *A Phenomenological Inquiry Into Familial Contact for Releasees on the Route to Desisting From Crime*, 2021, p 3.

به طور کلی در کشورهایی که میزان خوداشتغالی و واحدهای بسیار کوچک بالاست، نرخ بیکاری کمتری نسبت به کشورهایی با سطح توسعه مشابه نشان می‌دهند. ما به دو فرایند موازی دست می‌یابیم که بیان روشنی از قطبی‌سازی فعلی در اقتصاد جهانی است: از یک سو ایجاد ناکافی مشاغل پایدار و با درآمد خوب در واحدهای متوسط و بزرگ و از سوی دیگر سهم روبه‌شد اشتغال ایجاد شده توسط واحدهای خرد که در آن سطوح حقوق و دستمزد بسیار پایین است.^۱ دلبستگی طولانی‌مدت کارگران به بازار کار همیشه فراتر از دورهٔ یارانه ادامه پیدا نمی‌کند، زیرا هیچ راه‌حلی در سطح این برنامه نمی‌تواند تمام سیاست‌ها و سیستم‌های ناعادلانه‌ای را که منتهی به موانع ساختاری برای اشتغال می‌شود، حل کند. به عنوان مثال، یک برنامهٔ اشتغال یارانه‌ای نمی‌تواند پیامدهای جانبی سابقه‌دار بودن را که اغلب افراد را از ورود به مشاغل خاص یا دریافت مجوزهای شغلی محدود یا منع کامل می‌کند، پاک کند.^۲

۲.۲.۲. ایجاد مرکز فرصت‌های شغلی برای زندانی

مرکز فرصت‌های شغلی، یک برنامهٔ اشتغال جامع برای زندانیان سابق است. جمعیتی که با موانع زیادی برای یافتن و حفظ کار روبه‌رو هستند. این مرکز مشاغل موقت و با دستمزد و سایر خدمات را با هدف بهبود چشم‌انداز بازار کار شرکت‌کنندگان و کاهش احتمال بازگشت آنها به زندان ارائه می‌دهد. با یک کلاس پیش‌اشتغالی کوتاه به مدت پنج روز شروع می‌شود. شرکت‌کنندگان آنها در یک شغل انتقالی در یکی از کارهای مرکز قرار می‌گیرند. این مرکز نوسازی خدمات استخدامی دولتی و خصوصی و شبکه‌ها که همکاری بین بازیگران کلیدی را در سطح محلی و منطقه‌ای تقویت می‌کند.^۳ برنامه، مرکز مدیریت فرصت‌های شغلی مستقر در نیویورک (CEO⁴)، نرخ زندانیان سابق را که مرتکب جرم جدید شدند، کاهش داد. سود احتمالی برای شرکت‌کنندگان و خانواده‌های آنها از کاهش تکرار جرم، به‌ویژه از طریق کاهش مدت زمان حبس برای شرکت‌کنندگان غیرقابل‌محاسبه است. این مزیت می‌تواند اشکال مختلفی، از جمله افزایش عزت نفس در انتقال موفقیت‌آمیز از زندان به شغل یا بهبود روابط با دوستان و خانواده داشته باشد.^۵

۲.۳. حمایت و پشتیبانی ادارهٔ مراقبت بعد از خروج

حمایت مادی و معنوی از زندانیان بی‌جا، بیکار تا حداقل سه ماه پس از آزادی به عهدهٔ ادارهٔ مراقبت بعد از خروج محول شده است. این اداره نقش حامی و تکیه‌گاه را برای بزهکاران آزادشده‌ای دارد که به لحاظ مثلاً طولانی بودن مدت سلب آزادی یا صرف محکومیت کیفری حبس، شغل، خانواده و دوستان خود را از دست داده‌اند. در واقع ادامهٔ کار پرورشی و اصلاحی زندان را در محیط آزاد تا زمانی که زندانی سابق خودکفا و مستقل شود به عهده دارد.^۶ این اداره‌ها می‌توانند به منظور حمایت از مددجویان و ایجاد تسهیلات در فروش تولیدات آنان نسبت به ایجاد فروشگاه‌ها و نمایشگاه‌ها و بازاریابی

¹ Carlos Salas-Paez, Luis Quintana-Romero, Miguel A. Mendoza-Gonzalez and Jose Alvarez-García, *Analysis of Job Transitions in Mexico with Markov Chains in Discrete Time*, 2022, p 2.

² Caitlin C. Schnur, Chris Warland, and Melissa Young, Op.Cit, P 14.

³ Gunther Schmid, Op. Cit, p 42.

⁴ Center for Employment Opportunities

⁵ kimberly foley, Op. Cit, Pp 2-16.

^۶ نجفی ابرنآبادی، علی حسین؛ «کیفرهای جامعه‌مدار»، دیپاچه در: بولک، برنار؛ **کیفرشناسی**، ترجمه علی حسین نجفی ابرنآبادی، مجمع علمی و فرهنگی مجد، چاپ پنجم، ۱۳۸۵، ص ۱۶.

و انجام سایر امور بازرگانی اقدام کنند^۱.

۲.۳.۱. زندان و زندانیان در اسلام و ایران

۲.۳.۱.۱. زندان در اسلام: اسلام زندان را برخلاف تکیه محوری غرب به حبس، اصلاً مجازت مناسبی نمی‌داند؛ لذا در اسلام اصل بر عدم حبس است. کلیدی‌ترین راهکار اسلام برای حل مشکل زندانیان بیکار، آواره و خانواده آنها این است که به جای تبعیت از غرب، با حاکم کردن زندان در اغلب جرائم به اسلام عمل کنیم. اگر به این اصل کلی حقوقی اسلام عمل کنیم، بیش از ۸۵ درصد مشکلات کنونی زندانیان حل می‌شود.

۲.۳.۱.۱.۱. زندان در قرآن کریم: حبس از منظر قرآن کریم، از ابزارهای بکار برده شده از سوی طاغوت‌ها و حکومت‌های جور برای دفع مخالفان سیاسی یا مجبور کردن آنان به فرمانبرداری است^۲.

۲.۳.۱.۱.۲. زندان از دیدگاه فقهای امامیه: علاوه بر اسلام عزیز طبق روایات رسیده از چهارده معصوم علیهم السلام حدوداً فقط در نه مورد جرائم، در چهار جرم حدی و در پنج جرم تعزیری، زندان تجویز در سایر موارد از تعزیرهای دیگر استفاده شده است. در روایتی از امام علی (ع) آمده است که فرمودند: «سه کس در زندان محبوس می‌شوند اول کسی که مقتولی را نگه داشته و دیگری او را کشته است. دوم زنی که مرتد می‌شود و اگر توبه کرد، آزاد می‌شود و سوم دزدی که دوبار دزدی کرد و دست و پایش قطع شد، اما برای بار سوم دزدی کرد، حبس ابد می‌شود^۳».

۲.۳.۱.۱.۳. در کتب فقهای شیعه: در کتب فقهای ما هم مثل لمعه دمشقیه، شرایع الاسلام و جواهر الکلام و... در همین چند مورد زندان ذکر شده است و نه بیشتر. خلاصه اینکه در اسلام اصل بر عدم حبس و مذموم بودن مجازات حبس است.

۲.۳.۱.۲. زندان در ایران

در ایران کارخانه‌ای جهت زندانیان سابقه‌دار راه‌اندازی شده برخلاف غرب، بر طبق احکام اسلام، این مؤسسه با شعار اگر سوء پیشینه دارید، اینجا استخدام شوید به اشتغال مجرمان، خلافکاران و معتادان کمک می‌کند. علیرضا نبی، کارآفرینی که روزی خودش کودک کار بوده و کفش‌های مردم را واکس می‌زده از اشتغال‌زایی برای هزار و ۵۷ نفر که اتفاقاً سابقه‌دار هستند می‌گوید: «کارخانه‌ای که شرط استخدام در آن داشتن سوء پیشینه است. او اقدام به تأسیس کارگاه خانگی برای خانواده‌های زندانی کرده است. او می‌گوید چهار گروه مجرم اینجا کار می‌کنند: اول. مردان و زنان مرتکب جرائم عمدی مانند سرقت مسلحانه، نزاع دسته‌جمعی، اراذل و اوباش و قتل عمد شدند. دوم. افرادی که جرائم غیر عمد انجام دادند، مثلاً ورشکسته شده یا چک بی محل کشیده، یا به خاطر مهریه زندان بوده‌اند. سوم. معتادین بهبود یافته‌اند که مثلاً ۱۵ سال مصرف‌کننده بودند و الآن پاک‌اند، اما هیچ جایی به آنها کار نمی‌دهند. چهارم. زنان سرپرست خانوار که سایه همسرشان بالای سرشان نیست اینجا کار می‌کنند و بچه‌شان را بزرگ می‌کنند. او می‌گوید هیچ سابقه دزدی و نزاعی تاکنون وجود نداشته است. فرد سابقه‌دار غیر قابل اعتماد نیست. می‌گوید تاکنون هیچ مورد بازگشت به اعتیاد و جرم نداشتیم^۴».

^۱ ابوالحسنی، سمانه، *مجموعه قوانین و مقررات زندان‌ها*، تهران: نشر آقلم، ۱۴۰۱، ص ۱۸۶.

^۲ آشوری، محمد، پیشین، ص ۳۳.

^۳ بروجردی، حسین، *منابع فقه شیعه (ترجمه جامع احادیث الشیعه)*، جلد ۳، تحقیق جمعی از فضلاء، تهران: انتشارات فرهنگ سبز، چاپ اول، ۱۳۸۶، ص ۱۱۲۸.

^۴ خبرگزاری برنا، اگر سوء پیشینه دارید، اینجا استخدام شوید (۱۳/۵/۱۳۹۹ کد خبر: ۱۰۳۸۴۷۶).

نتیجه‌گیری

۱. مشاغل انتقالی و اشتغال رایانه‌ای تدابیری نوظهور جهت کاهش فقر اقتصادی در راستای حل معضل بیکاری اقبال ضعیف در جوامع است. زندانیان نیز از دسته افراد دغدغه‌مند در این زمینه‌اند که برچسب مجرمانه آنها معضلی برای بازگشت به جامعه و توفیق در یافتن شغل و درآمد مناسب است. به کرات مشاهده شده که عدم کسب و کار مناسب باعث طرد آنها از جوامع شده و این افراد جهت تأمین حداقل رفاه لازم متوسل به ارتکاب مجدد جرم گردیدند و همین امر به دولت و ملت‌ها هزینه قابل توجهی تحمیل کرده است. چنانچه اهمیت مسئله و برآورد هزینه‌ها از جمله هزینه پیشگیری از جرم، دستگیری و نگهداری بزهکاران و جبران خسارات وارده به قربانیان جرم لحاظ و منفعت حاصله در خصوص ثبات شغلی زندانیان درک شود، تلاش و سرمایه‌گذاری در جهت حل مشکل مورد استقبال مسئولان امر قرار خواهد گرفت.

۲. به‌کارگیری مدل‌های مشاغل انتقالی و یارانه‌ای از مواردی است که به زعم نویسنده نقش بسزایی در کاهش تکرار جرم و به تبع آن جمعیت کیفری خواهد داشت. مدیریت این امر با دایر نمودن مراکز مدیریت فرصت‌های شغلی و ایجاد فضای رقابتی بین کارآفرینان، مراکز خصوصی و دولتی و اختصاص مشاغل انتقالی و همچنین اشتغال‌های یارانه‌ای به‌صورت در نظر گرفتن یارانه کامل، موقت تا رسیدن به اشتغال بدون یارانه به زندانیان، رهاورد این تحقیق در راستای کاهش جمعیت کیفری زندان‌ها خواهد بود.

۳. سرمایه‌گذاری دولت و اختصاص یارانه پرداخت دستمزد به‌صورت کامل یا موقت، طرح‌های حمایتی تشویقی و معافیت مالیاتی به کارآفرینان در قبال عقد قراردادهای کاری با زندانیان، برنامه‌ریزی برای بازگشت مستخدمین دولت که مورد تأیید سازمان مربوطه بوده و به انحای مختلف به مجازات حبس محکوم شده‌اند با تشخیص هیئت نظارتی به شغل قبل از بازداشت، مواردی است که کمک شایانی به ثبات شغلی زندانیان خواهد نمود.

منابع

کتاب

۱. آشوری، محمد، *جایگزین‌های زندان یا مجازات‌های بینابین*، تهران: مرکز نشر چشم، ۱۳۹۸.
۲. ابوالحسنی، سمانه، *مجموعه قوانین و مقررات زندان‌ها*، تهران: نشر آلاقل، ۱۴۰۱.
۳. ایان راس، جفری، ریچاردز، استفن سی، *جرم‌شناسی محکومان*، مترجم هانیبه هژبر الساداتی، تهران: نشر میزان، ۱۳۹۸.
۴. بروجردی، حسین، *منابع فقه شیعیه* (ترجمه جامع احادیث الشیعیه)، جلد ۳۰، تحقیق جمعی از فضلالی شیعیه، تهران: انتشارات فرهنگ سبز، چاپ اول، ۱۳۸۶.
۵. حاجی ده آبادی، محمدعلی، *جرم‌شناسی کاربردی*، قم: چاپ سوم، مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی، ۱۳۹۸.
۶. شاطری پور اصفهانی، شهید و محمد سراوانی، *تأثیر خصوصی‌سازی بر مدیریت جمعیت کیفری* در مجموعه مقالات برگزیده همایش ملی مدیریت جمعیت کیفری، نظریه رویه به کوشش دکتر نسرین مهرا، تهران: نشر میزان، ۱۳۹۹.
۷. صفاری، علی، *کیفرشناسی تحولات مبانی و اجرای کیفر سالب آزادی*، چاپ پانزدهم، انتشارات جنگل، ۱۳۹۰.
۸. غلامی، علی و پیمان حسنی، *راهبردهای کاهش جمعیت زندان‌ها*، نشر میزان، ۱۳۹۶.
۹. غلامی، حسین، *کیفرشناسی، کلیات و مبانی پاسخ شناسی جرم*، تهران: نشر میزان، ۱۳۹۹.
۱۰. فیوناهینز، راب وایت، *جرم و جرم‌شناسی*، مترجم علی سلیمی، چاپ نهم، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، ۱۳۹۸.
۱۱. مونری، بنژامن، *اجرای مجازات در محیط‌های باز و بسته چه تأثیری بر تکرار جرم دارد*، مترجم دکتر روح الدین کرد علیوند، دانشنامه جرم‌شناسی محکومان به کوشش دکتر عباس شیری، تهران: انتشارات میزان، ۱۳۹۷.

۱۲. نجفی ابرندآبادی، علی حسین، *کیفرهای جامعه‌مدار*، دیپاچه در: بولک، برنار کیفر شناسی، ترجمه علی حسین نجفی ابرندآبادی، مجمع علمی و فرهنگی مجد، چاپ پنجم، ۱۳۸۵.

منبع الکترونیک

۱۳. خبرگزاری برنا، *اگر سوء پیشینه دارید، اینجا استخدام شوید* (۱۳/۵/۱۳۹۹ کد خبر: ۱۰۳۸۴۷۶) قابل دسترسی: <https://www.borna.news/fa/tiny/news-1038476>

References

Books

1. Aashoori, Mohamad, *Alternatives to prison or intermediate punishments*, Tehraan: Jahesh Publishing Center, 2019. (In Persian)
2. Abooyalhasani, Samaaneh, *Collection of prison rules*, Tehraan: Aala' Ghalam Publication, 2022. (In Persian)
3. Ayan Raas, Jafri, Richaardz, Estefan si, *Convict Criminology*, Translated by Hanieh Hojhabr Elsaadaati, Tehraan: Mizaan, 2019. (In Persian)
4. Boroojerdi, Hosin, *Sources of Shia Jurisprudence* (Comprehensive Translation of Shia Hadiths), Vol. 30, A Collective Research of Shia Philosophers, Tehran: Farhang Sabz Publication, 2007. (In Persian)
5. Emoonrei, Banjhaamen, Ejraaye, *what is the impact of sentencing in closed environments on recidivism?*, Translated by Ali Salimi, Rooh Aldin Kord Alivand, Handbook of Convicts Criminology, By Abbaas Shiri, Tehraan: Mizaan, 2018. (In Persian)
6. Fioonaahenez, Raab vait, *Crime and criminology*, Translated by Ali Salimi, Qom: Research Institute of Howzeh and University, 2019. (In Persian)
7. Gholaami, Ali, Peymaan Hasni, *Strategies to reduce prison population*, Tehran: Mizan, 2017. (In Persian)
8. Gholaami, hosin, *Criminology, General criminology and the basics of criminal responsibility*: Tehran: Mizan, 2020. (In Persian)
9. Haaji Deh Aabaadi, Mohamad Ali, *Applied Criminology*, Qom: Al-Mustafa, International Translation and Publishing Center, 2019. (In Persian)
10. Najafi abrandaabaadi, Ali hossein, *An introduction to critical criminology and its types*, Handbook of Convicts Criminology, By Abbaas Shiri, Tehraan: Mizaan, 2018. (In Persian)
11. Najafi Abrandaabaadi, Ali hossein, *Socialist punishments*, Preface In: Boolk, Bernaar Criminology, Translated by Najafi Abrandaabaad., Ali Hossein, 5th edition, Tehran: Majd, 2006. (In Persian)
12. Safaari, Ali, *Criminology: Developments, foundations and implementation of the penalty of deprivation of liberty*, Jangal Publication, 2011. (In Persian)
13. Shaateri Poor Esfahaani, Shahid, Mohamad Saravani, *The effect of privatization on the management of the penal population in the collection of selected articles of the national conference on the management of the penal population*, Through Professor Nasrin Mahra Guidance, Tehraan: Mizaan, 2020. (In Persian)

Articles

14. Barden, Bret & Juras, Randall, *The Enhanced Transitional Jobs Demonstration New Perspectives on Creating Jobs*, 2018. (Available at: https://www.mdrc.org/sites/default/files/ETJD_STED_Final_Impact_Report_2018_508Compliant_v2.pdf /)
15. Bloom, Dan, 2015, *Testing the Next Generation of Subsidized Employment Programs: An Introduction to the Subsidized and Transitional Employment Demonstration and the Enhanced*

- Transitional Jobs Demonstration. (Available at: https://www.mdrc.org/sites/default/files/ETJD-STED_ShortReport%202015.pdf)
16. Carrie Pettus ,Davis.2011,A Community-based Randomized Controlled Trial Gunther, (Avaiaable at: <https://www.researchgate.net>)
 17. Erin Jacobs Valentine, Cindy Redcross. 2015. Transitional jobs after release from prison: effects on employment and recidivism: IZA Journal of Labor Policy, 2015.
 18. feder, elizabeth, moran, colleen e, 2013, transitional jobs program: a health impact assessment executive summary, (Available at: <https://uwphi.pophealth.wisc.edu/wp-content/uploads/sites/316/2018/01/transitional-jobs-program-hia-executive-summary.pdf>)
 19. Gunther Schmid, 1998, Transitional Labour Markets: A New European Employment Strategy.Wissenschaftszentrum Berlin Fur Sozialforschung. (Avaiaable at: <https://www.ssoar.info/ssoar/handle/document/12885>.)
 20. Kimberly Foley, riley webste 2018,the enhanced transitional jobs demonstrationreducing recidivism and increasing opportunity Benefits and Costs of the Recycle Force Enhanced Transitional Jobs Program (Available at: https://mefassociates.com/wordpress/wp-content/uploads/2018/12/ETJD_STED_Benefit_Cost_Brief_508.pdf)
 21. L. Q.-R. Carlos Salas-Paez 1, Miguel A. Mendoza-Gonzalez 3 and Jose Alvarez-Garcia 4 ,2022, Analysis of Job Transitions in Mexico with Markov Chains in Discrete Time, (Available at: <https://www.proquest.com/docview/2670330112/D55140260C484938PQ/7/>)
 22. Meyer, Laura, Subsidized Employment: A Proven Strategy to Aid an Equitable Economic Recovery , center on budget and policy priorities,2021, (Available at: https://www.cbpp.org/sites/default/files/3-30-21_fis.pdf)
 23. Redcross, Cindy; Millenky. Megan; Timothy, rudd, 2012. More Than a Job Final Results from the Evaluation of the Center for Employment Opportunities (CEO) Transitional Jobs Program. (Available at : https://www.mdrc.org/sites/default/files/full_451.pdf)
 24. Solomon Amy L, Johnson Kelly Dedel, Travis. Jeremy and McBride, Elizabeth C, From Prison to Work:The Employment Dimensions of PrisonerReentry,2004, (Available at: https://www.researchgate.net/publication/241281873_From_Prison_toWork_The_Employment_Dimensions_of_Prisoner_Reentry/)

Thesis

25. Whitney N. Johnson, A Phenomenological Inquiry Into Familial Contact for Releasees on the Route to Desisting From Crime,2021, (Available at: <https://www.proquest.com/docview/2507992071/F093A8C2176649FCPQ/36>)

Websites

26. Caitlin C. Schnur, Chris Warland, and Melissa Young, “Framework for an Equity-Centered National Subsidized Employment Program,”Heartland Alliance, January 12, 2021, (Available at: <https://nationalinitiatives.issuelab.org/resources/37934/37934.pdf>)
27. Correctional Services, work-areas, government of South Australian ,2023, (Available at: <https://www.corrections.sa.gov.au/Rehabilitation-education-and-work/work-opportunities/work-areas/>)
28. Department for Correctional Services, prisoner-employment, government of South Australian, 2023, (Available at: <https://www.corrections.sa.gov.au/Rehabilitation-education-and-work/work-opportunities/prisoner-employment>)

Internet Resources

29. Bornaa News Agency, *If you have a criminal record, get hired here* (Dated 2020/08/03, News Code:1038476) Avaiaable at: <https://www.borna.news/fa/tiny/news-1038476/>.(In Persian)

*This page is intentionally
left blank.*